Schriftelijke vragen artikel 36 Reglement van Orde

Datum	1 juni 2026
Vragensteller(s)	L. van Schouwenburg (D66)
Onderwerp	Leerplichtvrijstelling (art. 5 onder b) en kinderrechten in Wassenaar

Geacht college,

Naar aanleiding van de uitzending van het programma BOOS (BNNVARA) over thuisonderwijs en leerplichtvrijstellingen, de uitspraak van de Hoge Raad van 21 april 2026 inzake de toepassing van artikel 5 onder b van de Leerplichtwet 1969, alsmede recente ontwikkelingen bij de Gemeente Den Haag, heeft de fractie van D66 Wassenaar de volgende vragen:

1. Is het college bekend met de uitzending van BOOS (BNNVARA) over thuisonderwijs en leerplichtvrijstellingen getiteld: "Van influencers tot overheid: kinderrechten schenden met 'thuisonderwijs' | BOOS S13E05," en de uitspraak van de Hoge Raad van 21 april 2026 waarin het toetsingskader voor vrijstellingen, met name ten aanzien van openbaar onderwijs, wordt aangescherpt?

2. Is het college bekend met de brief en het standpunt van de Kinderombudsvrouw (KOM010/2026), waarin wordt geconcludeerd dat het huidige stelsel van vrijstellingen op grond van artikel 5 onder b onvoldoende waarborgen bevat voor kinderrechten, zoals het recht op onderwijs (art. 28 IVRK), het belang van het kind (art. 3 IVRK) en het recht om gehoord te worden (art. 12 IVRK)? Hoe beoordeelt het college deze conclusie?

3. Is het college bekend met het besluit van het Openbaar Ministerie om in beginsel geen strafrechtelijke vervolging meer in te stellen in zaken op grond van artikel 5 onder b van de Leerplichtwet? Hoe beoordeelt het college de gevolgen hiervan voor de handhaafbaarheid van de leerplicht?

4. Is het college bekend met het besluit van de gemeente Den Haag om, in het licht van de uitspraak van de Hoge Raad, aanvragen voor vrijstelling op grond van artikel 5 onder b niet langer toe te kennen en bestaande situaties kritisch te herbeoordelen?

5. Hoeveel geldige vrijstellingen op grond van artikel 5 onder b van de Leerplichtwet zijn er momenteel in de gemeente Wassenaar? Om hoeveel leerplichtige kinderen gaat het hierbij? In hoeverre heeft het college zicht op de feitelijke onderwijs- en ontwikkelingssituatie van deze kinderen?

6. Deelt het college de analyse dat het ontbreken van structureel toezicht op thuisonderwijs kan leiden tot schendingen van kinderrechten, waaronder het recht op onderwijs, ontwikkeling en bescherming (artikelen 3, 6, 19 en 28 IVRK)? Zo ja, welke risico's acht het college concreet aanwezig binnen de gemeente Wassenaar?

7. Is het college bereid om, mede gelet op de uitspraak van de Hoge Raad en mogelijke schending van kinderrechten, in navolging van de gemeente Den Haag: a) bestaande vrijstellingen op grond van artikel 5 onder b van de Leerplichtwet opnieuw te beoordelen; en b) het verlenen van nieuwe vrijstellingen op grond van artikel 5 onder b (tijdelijk) stop te zetten of in beginsel niet meer toe te kennen; en c) waar nodig handhavend op te treden om te zorgen dat ieder kind binnen de gemeente Wassenaar onderwijs krijgt?

Bijlage:

- https://www.youtube.com/watch?v=SBlvZU_7Uz8;
- https://www.hogeraad.nl/actueel/nieuwsoverzicht/2026/april/hoge-raad-leerplichtvrijstelling-openbaar-onderwijs-alleen/;
- https://www.om.nl/site/binaries/site-content/collections/documents/2025/05/28/toelichting-besluit-om-artikel-5b-leerplichtwet/Bijlage+II+Toelichting+5b+Lpw+-+28mei.pdf;
- https://www.kinderombudsman.nl/system/files/inline/brief-aan-staatssecretaris-onderwijs-en-emancipatie-over-vrijstellingen-leerplicht-richtingsbezwaren.pdf;
- https://nos.nl/artikel/2615798-haagse-kinderen-die-thuisonderwijs-krijgen-om-levensovertuiging-moeten-terug-naar-school